

DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE
KANSEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- **Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2017 tot uitvoering van het decreet van 23 december 2016 tot vaststelling van de regels inzake de werking en de verdeling van een Vlaams fonds voor de stimulering van (groot)stedelijke en plattelandsinvesteringen en tot regeling van de inwerkingtreding van artikel 3 van het voormelde besluit**
 - **Definitieve goedkeuring**

Samenvatting

Dit besluit wijzigt enkele elementen in het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2017 tot uitvoering van het decreet van 23 december 2016 tot vaststelling van de regels inzake de werking en verdeling van een Vlaams fonds voor stimulering van (groot)stedelijke en plattelandsinvesteringen.

Deze wijzigingen geven uitvoering aan een aantal voorstellen die de Commissie Decentralisatie op 29 november 2022 heeft goedgekeurd:

- De uitbetaling van de jaarlijkse subsidie aan plattelandsgemeenten in één schijf in plaats van in twee schijven;
- De uitbetaling van de jaarlijkse subsidie voor innoverende stadsvernieuwingsprojecten aan Antwerpen, Gent, Mechelen, Oostende en Sint-Niklaas,
- De verlenging van de maximale realisatietermijn voor thematische stadsvernieuwingsprojecten van drie jaar naar vijf jaar;
- De aanpassing van de voortgangsverslaggeving van thematische stadsvernieuwingsprojecten naar drie en vijf jaar in de plaats van jaarlijks;
- De opheffing van de maximumbedragen voor thematische stadsvernieuwingsprojecten en conceptsubsidies die tot op heden in het besluit zijn ingeschreven met het doel het beschikbare totaalbudget flexibeler te kunnen spreiden over de geselecteerde inzendingen in de project-, concept- en thematische subsidieoproepen voor stadsvernieuwing.

Op 6 maart 2023 is bij de Raad van State een aanvraag ingediend voor een advies binnen dertig dagen. Het advies is niet meegedeeld binnen die termijn. De aanvraag om advies werd vervolgens van de rol afgevoerd.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Kancelarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Beleidsveld: Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid

Inhoudelijk structuurelement: Het Vlaams Stedenbeleid

Beleidsdoelstelling: Via de doelstelling 'Een efficiënte, slagkrachtige, transparante, burgergerichte en wendbare overheid' kiest de Vlaamse Regering uitdrukkelijk voor een bestuursmodel, dat uitgaat van twee sterke polen: sterke lokale besturen enerzijds en een kaderstellende overheid anderzijds. Het optimaliseren van regelgeving via het vereenvoudigen van administratieve procedures en verplichtingen, planlastvermindering, maatwerk...is daarbij een hefboom. Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering geeft daar mee invulling aan.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Wetgevingstechnisch- en taaladvies

Het bijgevoegde ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch- en taalkundig advies nr. 2022-498-BVR-2P van 11 januari 2023..

Advies Raad van State

Er is op 6 maart 2023 bij de Raad van State een aanvraag ingediend voor een advies binnen dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Het advies is niet meegedeeld binnen die termijn. Daarom wordt artikel 84, §4, tweede lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, toegepast en is de aanvraag op 5 april 2023 van de rol afgevoerd.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het Vlaams regeerakkoord 2019-2024 stelt dat de Vlaamse Regering in een Commissie Decentralisatie samen met de lokale besturen komt tot voorstellen tot decentralisatie. Die decentralisatie kan verschillende vormen aannemen, waaronder het optimaliseren van regelgeving via het vereenvoudigen van die regelgeving, het wegwerken van drempels alsook het doorvoeren van administratieve vereenvoudiging.

Op 29 november 2022 heeft de commissie decentralisatie de volgende fiches goedgekeurd:

- Binnenlands Bestuur & Stedenbeleid – fiche 14: naar een stadsvernieuwing 2.0: planlastvermindering van deze specifieke subsidiestroom
- Binnenlands Bestuur & Stedenbeleid – fiche 15: Planlastvermindering plattelandsfonds en grootstedenbeleid;

Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering geeft invulling aan deze voorstellen.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Met de subsidie voor innoverende stadsvernieuwingsprojecten aan de centrumsteden Antwerpen, Gent, Mechelen, Oostende en Sint-Niklaas (tot eind 2016 een subsidie van het voormalige federale grootstedenbeleid) stimuleert de Vlaamse Regering investeringen in de fysieke leefomgeving in een bepaald stadsdeel. De steden kunnen deze subsidie gespreid over verschillende jaren aanwenden. De functionele en financiële verantwoording gebeurt op basis van de relevante onderdelen van de jaarrekeningen (cfr artikel 2, 4 en 5 van het BVR van 12 mei 2017).

Omdat de doorlooptijd voor de uitvoering van deze projecten doorgaans meerdere jaren in beslag neemt, wordt de subsidie voor innoverende stadsvernieuwingsprojecten gespreid over vijf jaren uitbetaald. Jaarlijks wordt een vereffeningskrediet voorzien, dat overeen komt met 20% van het totale vastleggingskrediet.

Het BVR van 12 mei 2017 regelt tot op heden de jaarlijkse uitbetaling van dat vereffeningskrediet in twee schijven. In opvolging van de Commissie Decentralisatie regelt het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering de uitbetaling van het jaarlijks vereffeningskrediet in één schijf en dit vóór 30 juni van het desbetreffende jaar.

De Commissie Decentralisatie gaat ervan uit dat de uitbetaling in één schijf het voor deze vijf centrumsteden eenvoudiger maakt om de subsidie boekhoudkundig te registreren en op te volgen.

Artikel 2

Dit artikel zorgt voor de verlenging van de maximale realisatietermijn van een project voor thematische stadsvernieuwing van drie jaar naar vijf jaar.

We stellen vast dat een aanzienlijk aantal steden voor de goedgekeurde projecten uit vorige thematische oproepen vragen naar een verlenging van de realisatietermijn, omdat drie jaar niet volstaat om hun project uit te voeren. Voor de oproepen 2017, 2018 en 2019 samen vroegen elf van de in totaal veertien steden met een toegekende subsidie een verlenging voor hun dossier aan.

Een langere doorlooptijd is beter afgestemd op de tijd die nodig is voor de realisatie van investeringen, die steden en de VGC willen uitvoeren in het kader van thematische stadsvernieuwingsprojecten.

Artikel 3

Dit artikel zorgt ervoor dat een stad of de VGC niet meer jaarlijks maar halfweg (dit is na drie jaar) en op het einde van de doorlooptijd van vijf jaar een voortgangsverslag over de uitvoering van een thematisch stadsvernieuwingsproject moet opstellen.

Ook deze vereenvoudiging betekent planlastvermindering voor een stad of de VGC.

Artikel 4

Dit artikel heft het derde lid van artikel 18 op. Het derde lid bepaalt het bedrag dat jaarlijks maximaal toegekend kan worden aan thematische stadsvernieuwingsprojecten en aan conceptsubsidies. Door dit lid aan te passen kan het beschikbare budget flexibeler ingezet en gespreid worden over de geselecteerde inzendingen. in de project-, concept- en thematische subsidieoproepen voor stadsvernieuwing.

Artikel 5

De plattelandsgemeenten moeten de subsidie aan plattelandsgemeenten besteden aan investeringen in materiële vaste activa. De doorlooptijd voor de uitvoering van de investeringen, die de plattelandsgemeenten met deze subsidie veelal uitvoeren, zoals werken aan het wegennet, het openbaar domein,... worden doorgaans in dat jaar gerealiseerd.

Voor de plattelandssubsidie is het jaarlijkse vereffeningskrediet daarom gelijk aan het totale vastleggingskrediet. De subsidie aan plattelandsgemeenten wordt met andere woorden jaarlijks 100% uitbetaald.

Tot op heden werd die subsidie uitbetaald in twee schijven. Artikel 5 van het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering regelt de uitbetaling van de subsidie in één schijf en dit vóór 30 juni van het desbetreffende jaar.

Ook deze wijziging vloeit voort uit het voorstel van de Commissie Decentralisatie om de subsidie in één schijf uit te betalen. De Commissie Decentralisatie ging er ook hier van uit dat de uitbetaling in één schijf het voor vijftig plattelandsgemeenten eenvoudiger maakt om de subsidie boekhoudkundig te registreren en op te volgen.

Artikel 6

Dit artikel regelt een overgangsbepaling, die betrekking heeft op projecten voor thematische stadsvernieuwing, waarvoor een stad of de VGC na de oproep 2020, 2021 en 2022 een thematische projectsubsidie heeft ontvangen. Voor deze projecten blijft de maximale doorlooptijd van drie jaar gelden en moet de stad of de VGC jaarlijks een voortgangsverslag blijven opstellen.

Artikel 7

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2017 tot uitvoering van het decreet van 23 december 2016 tot vaststelling van de regels inzake de werking en verdeling van een Vlaams fonds voor stimulering van (groot)stedelijke en plattelandsinvesteringen.

Aanleiding is het gegeven dat artikel 25 van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2017 regelt dat artikel 3 van datzelfde besluit in werking treedt op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum. Omdat tot op heden geen datum vastgesteld was, regelt artikel 7 van het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering de inwerkingtreding van artikel 3.

Artikel 8

Dit artikel regelt de datum van inwerkingtreding van het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering. Dit is 2 mei 2023, de datum voor lancering van de volgende oproep voor thematische stadsvernieuwing.

Artikel 9

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Toelichting

Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft geen budgettaire impact voor de Vlaamse Overheid.

Inspectie van Financiën

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 23 december 2022.

De Inspectie van Financiën adviseert om in artikel 18 van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2017 aan het tweede lid geen zin toe te voegen die regelt dat de lijst voor het subsidiëren van projecten voortaan minstens twee inzendingen voor multidisciplinaire stadsvernieuwingsprojecten moet bevatten. De Inspectie van Financiën formuleert dit advies vanuit de vraag hoe hiermee om te gaan in geval maar 1 project wordt ingediend of maar 1 project gunstig beoordeeld wordt door de jury. De Inspectie van Financiën meent dat dit niet in het besluit geregeld moet worden, maar dat men hetzelfde kan bekomen door de jaarlijkse invulling, die men geeft aan oproepen (maximum bedrag per type oproep) zonder op voorhand reeds gebonden te zijn.

Deze opmerking is terecht en wordt gevolgd, ook al blijft het een streefdoel om binnen het beschikbare budget minstens twee projectsubsidies toe te kennen aan inzendingen voor multidisciplinaire stadsvernieuwingsprojecten zodat de hoofdfocus van stadsvernieuwing op multidisciplinaire stadsvernieuwingsprojecten blijft liggen.

De Inspectie van Financiën heeft begrip voor de verlenging van de maximale realisatietermijn van drie naar vijf jaar voor projecten voor thematische stadsvernieuwing en vindt de voortgangsrapportering na drie en vijf jaar in plaats van jaarlijks een logisch gevolg, maar gaat er vanuit dat men dan gedurende een tijd geen zicht heeft op de voortgang van een project en vraagt zich af of men dan ook voldoende informatie heeft om de vereffeningen correct aan te rekenen aangezien deze in principe gekoppeld zijn aan de voortgang van een project en niet aan de uitbetalingen.

In antwoord op deze bekommernis van de Inspectie van Financiën kan verwezen worden naar artikel 19 van het BVR van 12 mei 2017 dat regelt dat de jury als kwaliteitskamer kan samenkomen voor de begeleiding van de thematische projectsubsidies. De jury treedt dan op als kwaliteitsbewaker van de voorwaarden waaronder de projectsubsidie is verleend en van de beoogde activiteiten van het project. Daarnaast volgt ook het team Stedenbeleid van het Agentschap Binnenlands Bestuur de projecten op. De jury als kwaliteitskamer en het team Stedenbeleid garanderen zodoende opvolging van de voortgang van de projecten.

De Inspectie van Financiën merkt tenslotte met betrekking tot innoverende stadsvernieuwingsprojecten op dat de uitbetaling van de subsidie gespreid over vijf jaren logisch is, maar vraagt zich af of dit reglementair vastgelegd is.

Deze subsidie was tot eind 2016 een subsidie van het voormalige federale grootstedenbeleid. Bij de overheveling van de middelen van de federale overheid naar de Vlaamse overheid is een uitbetaling gespreid over meerdere jaren verder gezet zoals dit in het voormalige federale grootstedenbeleid het geval was én omdat de doorlooptijd van innoverende stadsvernieuwingsprojecten doorgaans meerdere jaren in beslag neemt. De uitbetaling van het jaarlijks vereffeningkrediet in één schijf heeft zoals de Inspectie van Financiën terecht opmerkt, een zeer beperkte vermindering van de administratieve last tot gevolg, maar geeft uitvoering aan het goedgekeurde voorstel van de Commissie Decentralisatie.

Begrotingsakkoord

Het begrotingsakkoord werd ontvangen op 16 februari 2023.

B. ESR-TOETS

Dit voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft geen impact op de uitvoeringsrekening van de begroting.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

De administratieve last voor het uitbetalen van de subsidie voor innoverende stadsvernieuwingsprojecten aan Antwerpen, Gent, Mechelen, Oostende en Sint-Niklaas en van de subsidie aan 50 plattelandsgemeenten is niet groot. De uitbetaling in één schijf in plaats van in twee schijven houdt een -zij het beperkte- administratieve lastvermindering in. De impact voor de afdeling Lokale Financiën van het Agentschap Binnenlands Bestuur is eveneens beperkt.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Evenzo is de impact door uitbetaling in één schijf van de subsidie voor innoverende stadsvernieuwingsprojecten aan Antwerpen, Gent, Mechelen, Oostende en Sint-Niklaas en van de subsidie aan plattelandsgemeenten beperkt, maar er is impact. Het maakt het voor deze lokale besturen iets eenvoudiger om die subsidie boekhoudkundig te registreren en op te volgen.

De verlenging van de maximale realisatietermijn van drie jaar naar vijf jaar voor thematische stadsvernieuwingsprojecten geeft de betrokken steden of de VGC meer ruimte om geplande investeringen uit te voeren. De doorlooptijd van die projecten is doorgaans immers langer dan drie jaar.

De voortgangsverslaggeving na drie en vijf jaar in plaats van jaarlijks zorgt voor effectieve planlastvermindering.

Conclusie: het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft positieve impact op de betrokken lokale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Na de definitieve goedkeuring door de Vlaamse regering en de publicatie in het Staatsblad kunnen de volgende oproepen stadsvernieuwing alsook de toekenning en uitbetaling van de subsidies grootstedenbeleid en plattelandsinvesteringen gebeuren volgens de nieuwe aanpak zoals beschreven in het gewijzigde BVR.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2017 tot uitvoering van het decreet van 23 december 2016 tot vaststelling van de regels inzake de werking en de verdeling van een Vlaams fonds voor de stimulering van (groot)stedelijke en plattelandsinvesteringen en tot regeling van de inwerkingtreding van artikel 3 van het voormelde besluit;
- 2° de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2017 tot uitvoering van het decreet van 23 december 2016 tot vaststelling van de regels inzake de werking en de verdeling van een Vlaams fonds voor de stimulering van (groot)stedelijke en plattelandsinvesteringen en tot regeling van de inwerkingtreding van artikel 3 van het voormelde besluit te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen,

Bart SOMERS